

NSZZ „Solidarność” Uniwersytetu w Białymstoku
ZNP Pracowników Uniwersytetu w Białymstoku
ZZBiPB „Bibliotekarze Polscy” – Związek Zawodowy Uniwersytetu w Białymstoku

Apel związków zawodowych Uniwersytetu w Białymstoku
do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Pana Andrzeja Dudy
Białystok, 17 lipca 2018 roku

Szanowny Panie Prezydencie,

Zwracamy się z gorącym apelem o zawetowanie Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym, nazywanej „Ustawą 2.0” i „Konstytucją dla nauki”, o poważne potraktowanie postulatów protestujących w czerwcu studentów i pracowników uczelni, a także głosów płynących z licznych ośrodków naukowych, solidaryzujących się z protestującymi, wskazujących na negatywne skutki tzw. „reformy ministra Gowina”. Przeciwno jej wprowadzeniu wypowiedzieli się eksperci, liczne środowiska naukowe, negatywnie zaopiniowało ją Biuro Analiz Sejmowych. Zasadnicze, krytyczne uwagi nie były brane pod uwagę, w tym także postulaty Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”. Nie odbyło się publiczne wysłuchanie projektu ustawy, o co – zgodnie z prawem – zabiegały liczne środowiska. W trakcie prac w komisji sejmowej i senackiej akceptację zyskiwały tylko poprawki zgłaszane przez stronę rządową. Wyniki głosowania świadczą o zadziwiającej zgodności posłów zjednoczonej prawicy.

Kiedy przed trzema laty środowisko naukowe protestowało przeciwko projektom zmian w szkolnictwie wyższym proponowanym przez Minister Lenę Kolarską-Bobińską, był Pan sojusznikiem protestujących. Mówił Pan, że „przedstawiciele polskiej nauki, zwłaszcza nauk humanistycznych, jasno wskazują, że ten system promuje tylko wielkie i silne ośrodki naukowe, co skutkuje zanikaniem kierunków humanistycznych, a także mniejszych ośrodków akademickich, zwłaszcza w mniejszych miastach, gdzie stanowiły one ośrodki życia lokalnego i kreowania lokalnych elit”. Takie zagrożenia niesie dla szkolnictwa wyższego ustawa Ministra Gowina. Dzieli Polskę na centralną i regionalną, na uczelnie wiodące (lepiej finansowane) i regionalne (skazane na powolną degradację). Prowadzi do pogłębienia podziału cywilizacyjnego naszego kraju, czyli podziału na „Polskę A” i „Polskę B”, co jest niezgodne z ideą zrównoważonego rozwoju. Mówili i pisali o tym wszyscy, którym los polskiej nauki jest bliski. Wierzimy, że broniąc szkolnictwa wyższego przed szkodliwymi działaniami przed trzema laty, będzie Pan bronił go i teraz.

Ustawa 2.0 jest złą ustawą. Wprowadzenie do niej w ostatnich tygodniach kilkuset poprawek dyskredytuje ją, świadczy o braku jej spójności, o niechlujstwie legislacyjnym. Przykładem jest stworzona *ad hoc* i przyjęta przez komisję senacką kuriozalna poprawka dająca sędziom Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu

Administracyjnego (zarówno urzędującym, jak i w stanie spoczynku) prawo do dożywotniego zatrudnienia na uczelni, bez względu na wynik oceny pracowniczej. Jest ona sprzeczna z zapisami w prawie pracy, narusza powagę niezbędną w tak ważnych aktach prawnych jak ustawa sejmowa i jednocześnie pozwala na kierowanie pod adresem partii rządzącej zarzutu, iż interes partyjny jest dla niej ważniejszy niż sprawy polskiej nauki. Ustawa jest krzywdząca dla kobiet naukowców ze względu na zapisany w niej niższy wiek emerytalny niż dla mężczyzn. Pomijanie w Ustawie pracowników niebędących nauczycielami świadczy także o braku świadomości, czym jest wspólnota akademicka i jakimi zasadami się rządzi.

Apelujemy do Pana, Panie Prezydencie, by w trosce o dobro Polski, polskich obywateli, polskiej nauki nie dopuścił Pan do wprowadzenia w życie złej ustawy. Ustawy, która godzi w filary nauki polskiej:

- 1/ przekreśla kształtowaną od pokoleń autonomię uniwersytetów, oddając władzę nad polską nauką i szkolnictwem wyższym radom uczelni i rektorom;
- 2/ wprowadza zły system finansowania nauki i szkolnictwa wyższego, premiujący ośrodki silne i z tradycjami, nie dający szans na rozwój uczelniom młodym i regionalnym (szkodliwy algorytm);
- 3/ zagraża polskiej kulturze poprzez wprowadzenie mechanizmów niekorzystnych dla polskiej humanistyki, tak ważnej dla trwania i rozwoju społeczeństwa polskiego, jego kultury i dziedzictwa.

Podstawowym problemem polskiego szkolnictwa jest jego niedofinansowanie. Konieczne jest niezwłoczne zwiększenie realnych nakładów na szkolnictwo wyższe, tak, aby – zgodnie z zapisami w Strategii Europa 2020 – było to 2% PKB. Finansowanie na europejskim poziomie i wsparcie w rozwoju autonomii akademickiej, zgodnie z europejskimi standardami, które wyznacza Europejska Karta Naukowca, gwarantuje szybkie wejście polskiej nauki i szkolnictwa wyższego do europejskiej czołówki.

Panie Prezydencie, apelujemy do Pana, by nie dopuścił Pan do wprowadzenia złej ustawy, by nie dopuścił Pan do degradacji uniwersytetów regionalnych, by nie dopuścił Pan do pogłębiania się różnic cywilizacyjnych pomiędzy ośrodkami metropolitalnymi i resztą Polski.

Z wyrazami szacunku,

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
OZ NSZZ „Solidarność”
przy Uniwersytecie w Białymstoku
Barbara Olech
dr Barbara Olech

Prezes Zarządu ZNP
Pracowników UwB

M. Karcewicz

Przewodniczący
ZZBiPB „Bibliotekarze Polscy”
- Związek Zawodowy
Uniwersytetu w Białymstoku
Agnieszka Gryka
mgr Agnieszka Gryka